

Список використаних джерел

1. Бак В. Ф. Реалізація проблеми формування біоетичних знань учнів в практиці роботи сучасної старшої школи. *Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України*. 2014. Вип. 3. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadps_2014_3_3
2. Степанюк А. В. Підготовка майбутніх учителів до формування біоетичних знань школярів. *Педагогічний альманах*. 2015. Вип. 25. С. 125-131.
3. Троцька О., Степанюк А. Вдосконалення змісту підготовки майбутнього вчителя в контексті біо(еко)етичного виховання *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія : Педагогіка. Соціальна робота. 2013. Вип. 26. С. 219-220.
4. Яланська С. П., Атаманчук Н.М. Біоетичне виховання учнівської та студентської молоді. *Актуальні проблеми особистості та міжособистісних взаємин*, 23 квітня 2016 р.: Матер. VIII Міжнарод. наук.-практ. конф. /За ред. С. Д. Максименка, Л. А. Онуфрієвої. Кам'янець-Подільський: Медобори-2006, 2016. С. 160-163.

ОСОБЛИВОСТІ ЕКОЛОГІЧНОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ ШКІЛ

Шестерняк О. О., Москалюк Н. В.

*Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка*

В Україні освіта є однією з головних складових загальнолюдських цінностей. Для забезпечення її високої якості і входження України у європейське та світове співтовариство, виникла необхідність в її модернізації. Ця проблема набула актуальності у зв'язку з тим, що реформи відбуваються в усіх галузях життєдіяльності країни, світ постійно змінюється і пріоритетною є наявність кваліфікованих фахівців, здатних не лише ефективно і якісно працювати, а й розвиватися у відповідності з динамікою змін, що відбуваються в нашій державі.

Взаємодія суспільства і природи є актуальною проблемою сучасності, успішне вирішення якої залежить від рівня екологічної культури особистості та рівня громадської свідомості

в цілому. Як зазначено у Концепції екологічної освіти України, особливе значення має екологічна освіта [2]. Проте, найактуальніша проблема всіх цивілізованих країн полягає в оптимізації взаємодії суспільства і природи шляхом підвищення рівня екологічної культури населення і, передусім, молоді. Тому входження України у світовий освітній простір ставить підвищені вимоги до екологічної освіти. Увесь комплекс екологічних проблем сучасності потребує нового осмислення, докорінного перегляду екологічної освіти школярів. Серед ключових компетентностей, зазначених у концепції нової української школи, є вміння розумно та раціонально користуватися природними ресурсами в рамках сталого розвитку, усвідомлення ролі навколишнього середовища для життя і здоров'я людини, здатність і бажання дотримуватися здорового способу життя [1].

Загальноосвітня школа покликана виховувати школярів у дусі любові до рідної природи і охорони навколишнього середовища. У школах екологічна освіта учнів, в основному, здійснюється в різних напрямках: на уроках, під час проведення екскурсій, у процесі суспільно-корисної праці, різних масових заходів тощо. Проте, не всі учні до кінця усвідомлюють цінність та глобальність проблем охорони природи, їх соціально-економічний, політичний, морально-етичний, естетичний, правовий аспекти. Як правило, питання охорони природи розглядається учнями відірвано від складних природних явищ. Школярі неправильно уявляють норми ставлення людей до природного середовища, протиріччя, що виникають у системі: техніка – суспільство – природа. Все це вимагає посиленої уваги і продуманої роботи серед учнів з питань охорони навколишнього середовища.

Успіху природоохоронної діяльності сприяє дослідницька робота учнів, під час якої вони розширюють свій екологічний світогляд, оволодівають методами дослідження природи і нагромаджують певний досвід. Починаючи вже з молодших класів, основні зусилля педагогів повинні спрямовуватися на добір завдань, що сприяють формуванню в учнів позитивних установок, навичок спостережливості, орієнтації у позитивних і негативних явищах в навколишньому природному середовищі, емоційно-естетичного сприйняття, оцінки природи і високої

громадянської відповідальності за її стан.

Школярам можна пропонувати виконувати завдання, які передбачають організацію практичної діяльності, спрямованої на розв'язання конкретної екологічної проблеми місцевого рівня, організацію співпраці із зацікавленими організаціями чи особистостями в здійсненні природоохоронної діяльності. Наприклад: 1. Розробіть план просвітницької акції серед однокласників на тему: «Альтернативні джерела енергії»; 2. Складіть план організації акції «Доброчинна акція із прибирання парку після зими»; 3. Щороку у світі виникають нові заповідні території, проте багато видів тварин та рослин все-таки вимирають. Чому?; 4. Проаналізуйте і поясніть, чому в сучасних квартирах кухню намагаються відділити від вітальні і спальних кімнат?; 5. Розробіть план акції на тему: «Зменшення кількості сміття у місті – обов'язок кожного мешканця»; 6. Розробіть проект на тему: «Шкідливі речовини, які випаровують у приміщення сучасні меблі?»; 7. Поміркуйте і поясніть, як слід ставитися до «модних» виробів і товарів? Чи виправдані пошуки й витрати на них з точки зору охорони природи?; 8. Подумайте, які захворювання виникають у людей через забруднену воду. Як вживати воду і купатися, щоб не захворіти?; 9. Проведіть невелике дослідження на тему: «Кількість сміття, яке викидаю я за день – тиждень – місяць». Запропонуйте способи зменшення кількості побутових відходів тощо.

Отже, на основі вище сказаного, ми можемо стверджувати, що велику роль у підготовці учнів відіграє природоохоронний аспект, оскільки він має широкі можливості для закріплення екологічних знань, формування екологічної свідомості, забезпечує для учнів безпосередній контакт з природою та розвиток морально-естетичних принципів, цінностей під час навчально-пізнавальної, науково-дослідної та навчально-практичної діяльності.

Список використаних джерел

1. Нова українська школа. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>.
2. Про концепцію екологічної освіти в Україні: Рішення Колегії МОН України № 13/6 – 19 від 20.12.2001 р. [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.osvita.irpin.com/viddil/v5/d33.htm>.